

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра фізичної географії та картографії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗЕМЛЕУСТРІЙ, КАДАСТР І МОНІТОРИНГ ЗЕМЕЛЬ

рівень вищої освіти	другий (магістерський) (шифр, назва спеціальності)
галузь знань	<u>Е. Природничі науки, математика та статистика</u> (шифр, назва спеціалізації)
спеціальність	<u>Е4. Науки про Землю</u>
освітня програма	<u>Географія</u>
спеціалізація	
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	геології, географії, рекреації і туризму

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

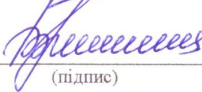
“27” серпня 2025 року, протокол №12

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Бубир Н.О., к.геогр.н., доцент кафедри фізичної географії та картографії

Програму схвалено на засіданні кафедри фізичної географії та картографії

Протокол від “26” серпня 2025 року № 15

Завідувач кафедри фізичної географії та картографії

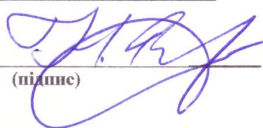

(підпис)

Анатолій БАЙНАЗАРОВ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Географія

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
Географія

(підпис)

(Наталя БУБИР)
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
факультету геології, географії, рекреації і туризму

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “27” серпня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму

(підпис)

Юлія ПРАСУЛ
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Землеустрій, кадастр і моніторинг земель» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

магістрів «Географія»
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності **Е4 Науки про Землю**

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни : є засвоєння здобувачами знань, умінь та навичок в галузі землеустрою, кадастру і моніторингу земель, необхідних для виконання завдань оптимізації та раціонального використання земельних ресурсів, моніторингу земель, виявлення кризових ситуацій та прийняття планувальних та управлінських рішень направлених на покращення ситуації.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни полягають у: - формуванні у студентів-цілісної системи знань щодо теорії землепорядкування, включаючи теоретичні знання основних понять, ознайомлення з нормативно-правовою базою землепорядкування, аналіз структури органів управління земельними ресурсами України; – тлумаченні сутності збалансованого розвитку землекористування, його механізмів; – ознайомленні з системою просторового планування як комплексного міждисциплінарного підходу, спрямованого на забезпечення збалансованого регіонального розвитку та організації територій.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання <i>не передбачено</i>
Рік підготовки	
1-й	
Семестр	
1-й	
Лекції	
16 год.	
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	
Лабораторні заняття	
год.	
Самостійна робота	
58 год.	
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6 Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- *інтегральна компетентність*: Здатність розв'язувати складні наукові задачі та практичні проблеми, включно з прийняттям рішень щодо відбору даних та вибору методів досліджень при вивченні геосфер (відповідно до спеціалізації) у різних просторово-часових

масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних з активним залученням геопросторового аналізу та моделювання, в тому числі в умовах недостатності інформації, невизначеності умов та вимог;

- *загальні:*

ЗК 03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК 05. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

- *фахові (спеціальні):*

СК 05. Здатність застосовувати знання і необхідні практичні навички з планування, організації, мотивування, контролю та регулювання діяльності профільних підприємств і установ

СК 06. Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм.

СК 07. Здатність використовувати спеціальні географічні методи й підходи, геоінформаційні технології для розв'язання конкретних науково-прикладних проблем у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку.

1.7. Програмні результати навчання:

ПР 03. Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі;

ПР 09. Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування, здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати плани та програми.

ПР 10. Вирішувати практичні задачі наук про Землю, застосовувати сучасні моделі та інформаційні технології для проведення досліджень і розробок у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку.

ПР 11. Використовувати сучасні методи моделювання й обробки геоданих, аналізувати потенціал територій щодо здійснення того чи іншого виду господарської діяльності, закономірності трансформації природних процесів під впливом господарської діяльності людини, оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та геоecологічні наслідки реалізації управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму.

ПР 15. Здійснювати дослідження природно- і суспільно-географічних проявів розвитку геосистем у складних і непередбачуваних умовах, прогнозувати їхній розвиток, аналізувати альтернативи, оцінювати ризики та ймовірні наслідки

1.8. Пререквізити: рівень базових фахових знань, що підтверджується результатами вступного іспиту на освітню програму

Через систему знань та умінь:

У результаті вивчення даного курсу студент повинен:

Знати:

- сучасний стан землекористування в Україні та екологічних наслідків від незбалансованого землекористування;
- джерела моніторингу земель;
- основні фактори і види звітності з моніторингу земель в області, районі, місцевій раді.

Вміти:

- відображати на плані структуру земельних угідь населеного пункту;
- проводити зонування території населених пунктів;

- складати проекти протиерозійної організації території в зонах поширення вітрової і водної ерозії ґрунтів;
- працювати із законодавчими і правовими актами з кадастру та моніторингу земель;
- за картографічними джерелами виконувати аналіз земельних ресурсів.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Тема 1. Теоретичні основи землевпорядкування.

Зміст: Земля як об'єкт і матеріальна основа суспільних відносин. Поняття землевпорядкування та історичні витоки. Основні терміни та визначення, зміст і завдання. Предмет та методи землевпорядного проектування.

Тема 2. Документація із землеустрою.

Зміст: Методика розробки проекту землеустрою. Класифікація та види документації з землеустрою.

Тема 3. Територіальний землеустрій

Зміст: Зміст, завдання, принципи територіального землеустрою. Схеми землеустрою. Загальнодержавні та регіональні програми використання і охорони земель.

Розділ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Тема 1. Загальні відомості про державний земельний кадастр

Зміст : Історичний розвиток земельно-кадастрових робіт на території України. Місце земельного кадастру у складі кадастру природних ресурсів. Передумови проведення земельного кадастру населених пунктів. Правові основи земельного кадастру населених пунктів. Місце національного, регіонального, базового рівня та методика ведення їх державного земельного кадастру. Населені пункти локального рівня та ведення на їх території земельного кадастру. Єдність кодової системи населених пунктів всіх рівнів, їх юридичне відображення. Форми власності та види користування на землях населених пунктів та умови їх формування. Способи отримання та залучення інформаційних даних про населений пункт та його складові. Інвентаризація земель населеного пункту. Облік та баланс земель населених пунктів та послідовність їх проведення.

Тема 2. Порядок ведення земельного кадастру населених пунктів

Зміст. Землекористування, землеволодіння та об'єкти нерухомості. Облік кількості та якості земель. Кадастрова оцінка природних умов території. Екологічна оцінка території населеного пункту. Зонування території. Кадастрові зйомки земель населених пунктів. Комплексна оцінка території населених пунктів. Методичні основи грошової оцінки земельних ділянок населених пунктів. Оформлення звіту про грошову оцінку земель населеного пункту. Використання земельної документації в грошовій оцінці. Державна реєстрація земельних ділянок населених пунктів

Тема 3. Механізми регулювання земельних відносин у містах

Зміст. Роль оцінки міських земель. Міські землі як товар та об'єкт оцінки земель. Нормативна ціна і ринкова вартість. Масова оцінка міських земель. Експертна оцінка земельної власності. Оцінка будівель і споруд для містобудівного кадастру. Складання планів земельних ділянок та поверхів будівель. Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінок міських земель. Нормативно-правове регулювання земельно-оціночної діяльності. Основні принципи побудови моделей функціонування кадастру нерухомості. Система земельно-реєстраційних заходів та методи їх здійснення

Тема 4. Застосування земельно-кадастрових даних для організації раціонального

використання земель населених пунктів

Зміст: Використання даних кадастру для регулювання ринку землі. Економічний механізм управління земельними ресурсами населених пунктів. Конкурентні засади продажу земельних ділянок у населених пунктах. Графічні документи, які відображають раціональне використання земель населених пунктів. Генеральний план міста, селища. Порядок розробки, коригування, погодження і затвердження містобудівної документації з планування територій сільських населених пунктів. Вимоги до змісту завдання на розроблення містобудівної документації з планування територій міських населених пунктів. Прогнозування територіального розширення території населеного пункту. Схема зон соціального планування. Системи і підсистеми комплексної земельно-майнової кадастрової оцінки. План земельно-господарського устрою як основа реформування земельних відносин у населених пунктах.

Розділ 3. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬ

Тема 1. Сучасний стан землекористування в Україні

Зміст: Стан та перспективи розвитку землекористування. Шляхи подолання екологічних наслідків землекористування. Організація території сучасних землекористувань. Формування агроландшафтів та їх охорона-головна умова сталого землекористування. Система протиерозійного захисту агроландшафтів. Завдання захисту ґрунтів від ерозії і підвищення родючості еродованих ґрунтів в умовах послідовного здійснення земельної реформи в Україні. Поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушувальних земель, охорона земель при гідротехнічному будівництві. Поняття і зміст комплексу протиерозійних заходів. Характеристика ґрунтозахисної і водорегулюючої ролі його складових і частин. Поняття техногенно забруднених земель сільськогосподарського призначення. Деградовані і малопродуктивні землі. Консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель.

Тема 2. Загальні умови проведення моніторингу земель в Україні

Зміст: Земельний фонд як об'єкт моніторингу земель. Джерела моніторингу земель. Антропогенні зміни навколишнього природного середовища. Основні частини нормативно-технічної бази моніторингу земель. Критерії і нормативи для оцінки екологічного стану земельних ресурсів та виявлення кризових ситуацій. Критерії земельного кадастру та його використання у моніторингу земель. Відображення критеріїв моніторингу земель в землевпорядному проекті. Форми і види звітності моніторингу земель в області, районі, місцевій раді.

Тема 3. Протиерозійна організація території в зонах поширення водної ерозії ґрунтів

Зміст : Підготовчі роботи для цілей складання робочих проектів ерозійної організації території. Значення і зміст підготовчих робіт. Збір аналіз, систематизація матеріалів регіональних, обласних схем протиерозійних заходів і інших передпроектних і проектних розробок. Види і зміст спеціальних обстежень.

Методика складання картограм крутості схилів. Еродованості і технологічних груп земель; карти класів ерозійної небезпеки земель. їх використання. Особливості організації угідь сільськогосподарських підприємств в умовах водної ерозії ґрунтів. Встановлення складу і співвідношення угідь з урахуванням екологічних, економічних і ландшафтних вимог. Проектування трансформації і поліпшення угідь з розробкою заходів по захисту ґрунтів від ерозії. Екологічна і економічна ефективність заходів.

Тема 4. Еколого-ландшафтна сутність організації території. Проектування первинних територіальних одиниць екологічно однорідних ділянок

Зміст : Методика проектування полів і робочих ділянок в умовах складного еро-

зійного рельєфу і строкатого ґрунтового покриву. Особливості проектування і оцінки розміщення водорегулюючих (стокорегулюючих) лісових смуг, польових шляхів, гідротехнічних споруд (валів - терас, валів - доріг, розширювачів потоку тощо). Екологічне і економічне обґрунтування робочих проектів протиерозійного впорядкування орних земель. Протиерозійна організація території в зоні поширення вітрової ерозії (дефляції). Зміст комплексу протиерозійних заходів від дефляції і порядок його проектування. Особливості організації угідь і проектування сівозмін (ґрунтових, польових зі смуговим розміщенням сільськогосподарських культур. Екотопи та буферні зони - необхідні елементи проектування при формуванні стійких агроландшафтів. Особливості протиерозійного впорядкування території сівозмін і природних кормових угідь. Екологічні проблеми землекористування в населених пунктах, лісогосподарського і індустріального землевпорядкування та земель з особливим правовим режимом використання. Забезпечення екологічної стійкості землекористувань різного цільового призначення.

Тема 5. Теоретичні положення землекористування на еколого- ландшафтній основі

Зміст : Облік природоохоронних вимог при землевпорядних діях. Типові моделі облаштування сільськогосподарських підприємств, власників землі з урахуванням їхніх морфо метричних особливостей і параметрів контурного обробітку. Агроекологічна оцінка проектів землеустрою новостворених агроформувань (на прикладі модельного сільгоспідприємства). Методика розрахунку екологічної ефективності (попередження збитків від змиву і видування ґрунтів, балансу гумусу тощо). Методика розробки робочих проектів організації вирощування сільськогосподарських культур в полях сівозмін. Деталізація внутрішньо польової організації території поля (виділення технологічних ділянок). Складання технологічної і агрохімічної характеристики виділених ділянок. Розробка ґрунтозахисної водо і ресурсозберігаючої технології вирощування сільськогосподарських культур. Оформлення робочих проектів. Еколого-економічна оцінка культурно-меліоративної організації території окремих землекористувань в природно-кліматичних зонах України. Державний земельний кадастр і його використання для вирішення екологічних задач. Суть різних методів ведення моніторингу та кадастру земель для екологічних цілей.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Розділ 1. Теоретичні основи землеустрою</i>												
Тема 1	7	1	1			5						
Тема 2	7	1	1			5						
Тема 3	7	1	1			5						
Разом за розділом 1	21	3	3			15						
<i>Розділ 2. Теоретичні основи державного земельного кадастру населених пунктів.</i>												
Тема 1	5	1	1			3						
Тема 2	5	1	1			3						
Тема 3	6	1	1			4						
Тема 4	7	1	1			5						
Разом за розділом 2	23	4	4			15						
<i>Розділ 3. Теоретичні основи моніторингу земель</i>												
Тема 1	6	1	1			4						
Тема 2	10	2	2			6						
Тема 3	10	2	2			6						
Тема 4	10	2	2			6						
Тема 5	10	2	2			6						
Разом за розділом 3	46	9	9			28						
Усього годин	90	16	16			58						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Теоретичні основи землеустрою	3	
	Сутність понять «Землеустрій», «Землевпорядне проектування», «Планування землекористування».	1	
	Місце і роль територіального землеустрою в розвитку земельних відносин	1	
	Склад та характеристика технічної документації проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.	1	
2	Аналіз кадастрових матеріалів за обраним населеним пунктом	4	
	Теоретичне обґрунтування земельного кадастру населених пунктів	0,5	
	Класифікація населеного пункту та її відображення у кодовій системі.	0,5	

	Структура земельних угідь населеного пункту, їх відображення на плані.	1	
	Категорії земель в межах населеного пункту, їх територіальне розміщення та правовий статус, що регулюється кодексом права про надра та іншими (земельним, водним, містобудівним, лісовим та ін.).	1	
	Основні частини нормативно-технічної бази моніторингу земель. Критерії і нормативи для оцінки екологічного стану земельних ресурсів та виявлення кризових ситуацій.	1	
3	Протиерозійна організація територій.	9	
	Завдання, зміст і основні принципи складання робочих проектів протиерозійної організації територій.	1	
	Складання картограми крутості схилів, еродованості і технологічних груп земель.	2	
	Складання карти, планів ерозійної небезпеки земель. Особливості організації угідь в умовах ерозії ґрунтів.	2	
	Еколого-ерозійне зонування орних земель і проектування агротехнічно однорідних робочих ділянок для польової, ґрунтозахисної сівозмін і залуження.	2	
	Вивчення різних методів ведення моніторингу і земельного кадастру для економічних цілей.	2	
	Разом	16	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість		Форма контролю
		денна форм	заочна форма	
<i>Розділ 1. Теоретичні основи землеустрою</i>		15		
1	Опрацювання теми: Теоретичні основи землевпорядкування	5		
2	Опрацювання теми: Документація із землеустрою	5		
3	Опрацювання теми: Територіальний землеустрій	5		
<i>Розділ 2. Теоретичні основи державного земельного кадастру населених пунктів.</i>		15		поточне опитування
4	Опрацювання теми: Загальні відомості про державний земельний кадастр.	3		
6	Опрацювання теми: Порядок ведення земельного кадастру населених пунктів занять.	3		
7	Опрацювання теми: Механізми регулювання земельних відносин у містах	4		
8	Опрацювання теми: Застосування земельно-кадастрових даних для організації раціонального використання земель	5		
<i>Розділ 3. Теоретичні основи моніторингу земель</i>		28		поточне опитування
9	Опрацювання теми: Сучасний стан землекористування в Україні	4		

10	Опрацювання теми: Загальні умови проведення моніторингу земель в Україні	6	
11	Опрацювання теми: Протиерозійна організація території в зонах поширення водної ерозії ґрунтів	6	
12	Опрацювання теми: Еколого-ландшафтна сутність організації території. Проектування первинних територіальних одиниць екологічно однорідних ділянок	6	
13	Опрацювання теми: Теоретичні положення землекористування на еколого- ландшафтній основі	6	
	Разом	58	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Лекції, практичні роботи та самостійна робота студентів згідно програми курсу.

При організації навчання за даною дисципліною передбачено особливості навчального процесу за сучасних умов, а саме: – читання лекцій і проведення практичних робіт дистанційно з використанням платформи ZOOM. Усі матеріали і навчально-методичний комплекс представлені у середовищі Moodle.

8. Методи контролю

До методів контролю належать: виконання практичних робіт, захист робіт, написання поточної контрольної та екзаменаційної робіт. Для проведення екзаменаційного контролю використовується LMS платформа «Moodle» з автентифікацією здобувача у режимі відео конференції, під час екзаменаційної роботи здійснюється аудіо- і відео- фіксація.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

9. Схема нарахування балів

екзамен 1 семестр

Поточний контроль та самостійна робота				Разом	Екзамен	Сум
Розділ 1		Розділ 2		60	40	100
ПР	ПР	ПР	Контрольна робота			
10	15	20	15			

ПР ... – практичні роботи. Т1... Т2. – теми розділів

Засвоєння кожної теми оцінюється за сумою балів отриманих за:

а) виконання і здачу практичної роботи;

б) здачу теоретичного матеріалу під час поточного експрес опитування і тестового контролю.

Критерії оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточною контролю знань та підсумкової екзаменаційної роботи (підсумкового контролю) об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, перевірки самостійної роботи студентів та під час написання поточної контрольної роботи. Завданням поточного контролю є перевірки розуміння та засвоєння лекційного матеріалу,

набуття практичних навичок при виконанні практичних робіт, уміння самостійно опрацювати теоретичний матеріал, обґрунтувати власні думки.

Завданням **підсумкового контролю** (підсумкової екзаменаційної роботи) є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, здатності логічно та послідовно розв'язувати практичні задачі конкретно, творчо використовувати накопичені знання.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною системою. Результати роботи студентів, впродовж навчального семестру, оцінюються в ході поточного контролю в діапазоні від 1 до 60 балів (включно), а результати підсумкового контролю оцінюються від 1 до 40 балів (включно).

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи на практичних заняттях – до 45 б;
- виконання поточної контрольної роботи – до 15 балів.

Ступінь засвоєння тем для самостійного опрацювання (згідно відповідного переліку у п.6 навчальної програми), перевіряється викладачем шляхом поточного опитування студентів під час захисту практичних робіт.

Виконання **поточної контрольної роботи** передбачає надання відповідей на теоретичні питання. Для контрольної роботи у LMS платформі «Moodle» сформовано банк питань, з якого вибірково чином обирається вказана кількість питань для кожного з блоків контрольної роботи. Контрольна робота оцінюється в 15 балів і містить 5 блоків запитань:

Блок 1. Містить 3 тестових запитань множинного вибору з однією правильною відповіддю, які випадковим чином обираються із 9 закладених у банк питань. Кожне питання оцінюється в 1 бал.

Блок 2. Містить 2 тестові питання множинного вибору з однією правильною відповіддю, які випадковим чином обираються із 6 закладених у банк питань. Кожне питання оцінюється в 1 бал.

Блок 3. Містить 2 питання (знайти відповідність), які випадковим чином обираються із 6 закладених у банк питань. Кожне питання оцінюється в 1 бал: по 0,25 б за кожен вірно визначену відповідність.

Блоки 4 і 5. Містять по 1 питання, що потребує розгорнутої відповіді та обирається випадковим чином із 3 закладених питань у банк кожного блоку. Оцінюється у 4 бали:

- максимальна оцінка ставиться у разі наведення повної і обґрунтованої відповіді на запитання;
- 3 бали – питання розкрито цілком правильно, але є деякі неточності в обґрунтуванні відповіді;
- 2 бали – питання розкрито частково;
- 1 бал – вірно виконана частина завдання складає менше половини від запропонованого,
- 0,5 балів – є лише спроба відповіді.

Актуальність та результативність роботи на практичних заняттях.

Робочою програмою передбачено виконання 3 практичних робіт:

№ з.п	Назва практичної роботи	Кількість балів
1	Теоретичні основи землеустрою	10
2	Аналіз кадастрових матеріалів за обраним населеним пунктом	15
3	Протиерозійна організація території	20

Пр. роб. №1. Оцінюються у 10 балів, при цьому:

- **текстова частина (5 балів:** а) **повнота змісту 4 бали**, а саме: 4 бали – питання розкриті правильно, 3 бали – питання розкриті цілком правильно, але не обґрунтовані, 2 бали – питання розкриті частково, 1 бал – вірно виконана частина завдання складає менше

половини від запропонованого; б) **якість оформлення 1 бал:** 1 бал – вимоги до оформлення дотримано, 0,5 б – наявні орфографічні помилки та/або помилки в оформленні підписуваних підписів, таблиць тощо).

- **захист роботи (5 балів):** а) **повнота доповіді – 3 бали**, з яких 3 бали – доповідь повна і вичерпна, 2 бали – доповідь містить не усі питання роботи, 1 бал – є лише спроба доповіді; б) **відповіді на питання – 2 бали**, з яких 2 бали – відповіді повні й вірні, 1 бал – є неточності у відповідях на запитання).

Пр. роб. №2. Оцінюються у 15 балів, при цьому:

- **текстова частина (5 балів):** а) **повнота змісту 4 бали**, а саме: 4 бали – питання розкриті правильно, 3 бали – питання розкриті цілком правильно, але не обґрунтовані, 2 бали – питання розкриті частково, 1 бал – вірно виконана частина завдання складає менше половини від запропонованого; б) **якість оформлення 1 бал:** 1 бал – вимоги до оформлення дотримано, 0,5 б – наявні орфографічні помилки та/або помилки в оформленні підписуваних підписів, таблиць тощо).

- **ілюстративна частина (5 балів):** а) **1- обсяг:** 1 бал – кількість ілюстрацій відповідає вимогам (мінімум 2 ілюстрації – по одній для питань 2 і 3), 0,5 балів – обсяг менший за вказані вимоги; б) **повнота розкриття теми – 3 бали**, зокрема: 3 бали – усі питання висвітлені, 2 бали – деякі питання висвітлені частково, 1 бал – висвітлена частина питань складає менше половини від запропонованого; в) **оформлення – 1 бал:** 1 бал – усі вимоги щодо оформлення дотримано, 0,5 балів – вимоги дотримано частково);

- **захист роботи (5 балів)**, критерії оцінювання аналогічні описаним у практичній роботі 1.

Пр. роб. №3. Оцінюються у 20 балів, при цьому:

- **5 балів оцінюється текстова частина, з яких:** а) **повнота змісту (3 бали)** – по 0,5 б за відповіді на питання 1-4 і 1 бал за висновок, б) **обчислення (2 балів)** - по 1 балу за вірно наведені обчислення за кожною з таблиць

- **10 балів – картографічна частина** (по 5 балів за скрин з картою ухилів та 5 балів за скрин з картою ступеню ерозійної розчленованості рельєфу), при цьому: - максимальна оцінка ставиться у разі повного виконання завдання; 4 бали - завдання виконане цілком правильно, але є деякі неточності в оформленні карти; 3 бали – карта укладена неправильно (неправильно обрано алгоритм укладання, невірно обрано спосіб відображення тематичного змісту) та/або студент виконує роботу за допомогою викладача; 2 бали – завдання виконане фрагментарно – немає усіх складових, є помилки в оформленні матеріалу, та/або студент має поверхневі навички роботи з картою і виконує роботу лише за допомогою викладача; 1 бал – є лише спроба виконання завдання.

- **захист роботи (5 балів)**, критерії оцінювання аналогічні описаним у практичних роботах 1 і 2.

Підсумковий контроль являє собою написання екзаменаційної роботи, що оцінюється в 40 балів. Для цього у LMS платформі «Moodle» сформовано банк питань, з якого вибірково чином обирається вказана кількість питань для кожного з 4-х блоків екзаменаційної роботи.

Блоки 1-2. Містять по 5 тестових запитань множинного вибору з однією правильною відповіддю, які випадковим чином обираються із 15 закладених питань у банк кожного з блоків. Кожне питання оцінюється в 1 бал. Тематика питань блоків 1-2 співвіднесена до відповідних розділів навчальної програми курсу.

Блок 3. Містить 10 тестових запитань множинного вибору з однією правильною відповіддю, які випадковим чином обираються із 30 закладених питань у банк кожного з блоків. Кожне питання оцінюється в 1 бал. Тематика питань блоку відповідає розділу 3 навчальної програми курсу

Блок 4. Містить 4 запитання, що вимагають розгорнутої відповіді і обираються випадковим чином із 20 закладених у банк питань. Кожне питання оцінюється у 5 балів, при цьому:

- максимальна оцінка ставиться у разі наведення повної і обґрунтованої відповіді на запитання;
- 4 бали – питання розкрито цілком правильно, але є деякі неточності в обґрунтуванні відповіді;
- 3 бали – питання розкрито цілком правильно, але не обґрунтоване,
- 2 бали – питання розкрито частково;
- 1 бал – є лише спроба відповіді.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни враховує результати поточного та підсумкового контролю.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (літні школи, онлайн-курси, тренінги обсягом не менше 3 кредитів з указаними результатами навчання, які є тотожними до указаних у робочій програмі дисципліни), **для здобувачів освіти усіх освітніх програм** проводиться до початку 1 семестру за заявою здобувача відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Під час вивчення дисципліни за результатами доповіді на регіональних / всеукраїнських / міжнародних конференціях за обраною тематикою досліджень за наявності підтверджувального сертифікату із зазначеними компетентностями, які є тотожними до вказаних у робочій програмі, здобувач може отримати 10 балів додатково до загальної суми поточних балів (сертифікат, підтвердження ролі доповідача надаються викладачу шляхом прикріплення відповідних документів у розділі «Неформальна освіта» на сторінці курсу на платформі Moodle).

Шкала оцінювання (для екзамену)

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Войтків Петро, Іванов Євген. Землевпорядне та лісовпорядне планування : навчально-методичний посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 262 с
2. Тишковець В.В., Пересадько В.А., Опара В.М., Квіташ М.І. Моніторинг земель. Методичні вказівки для студентів географічних факультетів.- Х., 2009,- 22 с.
3. Колосовська В. В. Землевпорядне проектування: конспект лекцій. Одеса : ОДЕКУ, 2023. 196 с.
4. Третяк А.М., Другак В.М., Третяк Р.А., Гунько Л.А. Землевпорядне проектування: еколого-ландшафтне землевпорядкування сільськогосподарських підприємств:

- Навчальний посібник.-К.: Аграрна Наука, 2007.-120 с.
5. Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я., Шпик Н.Р., Кадастр населених пунктів: Підручник.-2-е вид., Стерео.-Львів “Новий Світ -2000”, 2007.-392 с.
 6. Вервейко А.П., Сухомлін Л.В., Анопрієнко Т.В. Земельний кадастр населених пунктів. Методичні вказівки до розробки лабораторно- практичних робіт фахівців спеціальності “Землепорядкування та кадастр”.- Харків 2007.-59 с.

Допоміжна:

1. Булигін С.Ю., Барвинський А.В., Ачасова А.О., Ачасов А.Б. Оцінка і прогноз якості земель: Навчальний посібник. - Харк. нац. аграрн. ун-т.-Х., 2008.-237 с.
2. Містобудиний кадастр: Навч. посіб. / Ступень М.Г., Добрянський І. М., Микула О.Я., Шпик Н.Р.-Л.: ЛДАУ, 2003.-224 с.
3. Роганін Ю. В., Кусяка О. Є. Організація використання земель сільськогосподарського призначення : методичний посібник. Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. 60 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Авторські розробки лекційних та практичних робіт, представлених на сайті кафедри фізичної географії та картографії